

Aquest treball participa a **LaMostra** de Produccions Audiovisuals Escolars. Curs 2007-2008

UN TELENOTÍCIES AL VALLBONA

MEMÒRIA PEDAGÒGICA

Dades del centre

Nom	<i>IES CARLES VALLBONA</i>
Adreça	<i>Camp de les Moreres 14</i>
Població i CP	<i>Granollers 08401</i>
Telèfon	<i>938600021</i>

Descripció del treball

Etapa	<i>ESO (1a etapa)</i>
Modalitat	<i>Vídeo</i>

Justificació Pedagògica

Procés de treball

Al llarg del 2n trimestre del curs 2007-2008 ha tingut lloc el Crèdit Variable (CV) d'Introducció als Mitjans Audiovisuals, adreçat als alumnes de 2n d'ESO. Un total de 22 alumnes han participat en aquest CV.

Com a part de les activitats del CV esmentat, i durant l'últim tram del segon trimestre (mesos de febrer i inici de març) vàrem treballar diferents aspecte del concepte de notícia, de l'impacte que tenen els espais de notícies dels diferents mitjans de comunicació (ràdio, premsa, televisió). Els alumnes del CV varen proposar la elaboració d'un parell de Telenotícies, dividint el grup del CV en dues meitats operatives: una organitzada com a redacció, per a fer la tria i la creació de notícies, així com la selecció de les persones que

sortirien davant la càmera; i l'altra com a equip tècnic de gravació. La tasca s'hauria d'invertir per tal de construir el segon telenotícies.

El resultat final va ser un parell de lots de gravació per a muntar dos arxius de vídeo d'entre 5 i 7 minuts. La seva estructura és la d'un noticiari televisiu, amb les seves seccions: presentació, local, nacional, estatal, internacional amb la inclusió d'una entrevista (!) rellevant, esports i temps.

Dels dos telenotícies, finalment, només presentem el primer, ja que el segon s'ha quedat només parcialment editat. Hem procedit a pujar-lo a la web de l'IES

ies-carles-vallbona.xtec.cat

per mitjà del blog dedicat a la producció audiovisual de l'IES, que es pot trobar aquí:

vallbona-audiovisuals.blogspot.com

a partir de l'enllaç amb el lloc de publicació al Youtube:

<http://www.youtube.com/watch?v=w8hTy1P9y7Q>

Després de la gravació, vàrem analitzar mitjançant una enquesta adreçada a tot el grup la valoració que mereixia la informació que podíem rebre dels diferents mitjans de comunicació. El resultat va ser molt constructiu, i la participació de l'alumnat, enriquidora. Deixem constància del mateix en un annex a la present memòria (veure Annex 1). Els temes tractats fonamentalment tenien a veure amb l'ús que es feia dels diversos mitjans de comunicació (premsa, ràdio, televisió), la credibilitat que mereixien les notícies que ens arribaven pes diversos mitjans de comunicació, el grau d'assabentament de les notícies de diversa procedència i la confiança que mereixien els diferents mitjans com a fonts d'informació.

L'alumnat que ha participat en aquesta experiència és aquest:

Gerard Avellaneda

Jennifer Barco

Imane Bourkib

David Burgués

Anna Cebrián

Sergi Cervera

Martí Charles

Judit Cobo

Fayrouze El Hamdaoui

Cristian García

Aitor Carrizosa

Karen Gómez

Marta Gutiérrez

Ariadna Hernández

Laura López

Silvia Macanás
Pol de la Pena
Marc Pol Sala

Gloria Macedo
Dani Peña

Sergi Martín Sergi Mellado
Laura Rodríguez

Objectius generals del CV d'Introducció als MAV

1. ésser capaços de **rebre i comprendre** de manera **crítica** un missatge audiovisual, entenent el seu significat i comprenent la voluntat que hi ha darrere d'ell
2. ésser capaços d'**avaluar** -dintre de la seva mida- la capacitat d'estimular la voluntat i les **creences** que tenen els diferents **mitjans** de comunicació
3. ésser capaços de **planificar**, individualment i col·lectivament, la **creació** d'un missatge audiovisual, ja sigui amb la forma d'un guió de ràdio, una redacció d'una publicació o la producció d'un vídeo
4. ésser capaços d'entendre la producció de la **notícia** i la seva relació amb la realitat, segons els mitjans que les produeixen i fan públiques

Continguts generals del CV d'Introducció als MAV

1. **La imatge**: forma, colors, simbolisme. La publicitat, com a forma específica de desenvolupament del llenguatge de la imatge.
2. **Llenguatge audiovisual**. Construcció audiovisual: guió, producció i muntatge.
3. Els **mitjans de comunicació**. Intermediaris en l'accés a la realitat. La notícia: estructura, contingut i selecció.

Objectius específics adreçats al muntatge audiovisual Telenotícies al Vallbona

1. reflexionar sobre les notícies: la seva creació, el seu contingut, la seva selecció
2. aconseguir crear un grup de treball autònom capaç de produir un equip de redacció i un equip tècnic de gravació

3. prendre consciència del treball d'organització i producció en equip: el seu valor, els seus beneficis
4. redactar un conjunt de notícies fictícies o no amb un cert grau d'ordre i coherència
5. reforçar la dicció i disminuir el pànic escènic que suposa parlar en públic o davant la càmera

Xosé M. Díaz

Coordinador de MAV de l'IES Carles Vallbona

Granollers, 7 d'abril de 2008

Annex 1

Resultats i anàlisi de l'enquesta

La mostra final va ser de 21 persones, ja que varen faltar aquell dia, per diversos motius, tres alumnes.

Puntua de l'1 al 5 les següents afirmacions (1=menys; 5=més):

1. La informació dels Telenotícies és creïble

1	2	3	4	5
0	0	4	7	10

- La informació de la ràdio és creïble

1	2	3	4	5
0	4	7	7	3

- La informació dels diaris és creïble

1	2	3	4	5
0	1	3	8	9

2. Veig Telenotícies a casa

cada dia	de tant en tant	gaireb é mai	mai	blanc
10	10	1	0	0

3. Sento notícies a la ràdio

cada dia	de tant en tant	gaireb é mai	mai	blanc
4	5	10	2	0

4. llegeixo les notícies als diaris (o al diari)

cada dia	de tant en tant	gaireb é mai	mai	blanc
1	4	11	5	0

5. Els diaris que llegeixo:

són de premsa habitual (El 9Nou, La Vanguardia, El Periódico, Avui, etc.)	són de premsa gratuïta (ADN, 20Minutos, Metro, Qué)	blanc
18	8	0

6. Crec que estic assabentat de les notícies que passen a Granollers

1	2	3	4	5
3	6	7	3	2

7. crec que estic assabentat de les notícies que passen a Catalunya

1	2	3	4	5
0	4	9	7	1

8. Crec que estic assabentat de les notícies que passen a Espanya

1	2	3	4	5
0	1	3	12	5

9. Crec que estic assabentat de les notícies que passen al món

1	2	3	4	5
0	3	5	6	7

10. Té més credibilitat una notícia explicada o llegida que una entrevista

1	2	3	4	5
4	3	5	2	7

11. Confio en la informació dels telenotícies

1	2	3	4	5
0	0	2	12	7

12. Confio en la informació de la ràdio

1	2	3	4	5
0	2	8	8	3

13. Confio en la informació dels diaris

1	2	3	4	5
0	2	2	13	3

14. Em veig capaç de construir un telenotícies

1	2	3	4	5
5	3	7	5	1

15. Em veig capaç de muntar un noticiari de la ràdio

1	2	3	4	5
3	6	5	4	1

16. Em veig capaç de muntar una redacció d'un diari

1	2	3	4	5
3	6	6	4	2

El qüestionari estava organitzat en cinc grups:

- a. la primera pregunta clarament feia èmfasi en la credibilitat de la font d'informació.
- b. les preguntes 2 a 5 procuraven emfatitzar les pràctiques de l'alumnat a l'hora de triar una font d'informació i privilegiar-la sobre d'altres. Clarament, podia entrar en contradicció amb la primera pregunta per quant la credibilitat i l'ús no es decideixen de manera paral·lela, com així va quedar reflectit.
- c. el tercer grup, format per les preguntes 6 a 9, tractava sobre la consciència que tenia l'alumnat de la informació rebuda i suposava una avaluació de la mateixa, en funció del seu reconeixement. Importava especialment per tal de contrastar-la amb les preguntes que venien a continuació.
- d. el quart grup, compost per les preguntes 10 a 13, emfatitzava de nou el tema de la credibilitat però s'adreçava sobretot a la credibilitat i la confiança que mereixien les fonts d'informació i les notícies. De nou es tractava de respostes molt subjectives i vivencials, ja que no establien distància entre el fet comunicatiu (com es podia entreveure a les preguntes anteriors) i el sentiment que projectava la seva recepció.
- e. el cinquè i últim grup, pes preguntes 14 a 16, estava dirigit a la pròpia confiança i la capacitat d'iniciativa individual i de treball en grup. Comptàvem que, en realitzar-se després de l'experiència de creació comunitària d'un telenotícies, donaria uns resultats esbiaixats cap a la pregunta 14 per davant de les altres dues. I així va succeir, però amb uns resultats més baixos dels esperats.

Com es pot veure, es tracta de preguntes que emanen una resposta molt subjectiva i de vegades contradictòria per tal de forçar al màxim la contradicció en l'ús dels MAV. Un bon exemple d'això són les qüestions 4 i 5 i els seus resultats. Mentre que a la pregunta 4 la majoria van afirmar que gairebé mai (11) o mai (5) no llegien diaris, a la pregunta 5 ens trobem que 18 alumnes i 8 alumnes en tots dos casos afirmen que el diari que llegeixen és algun dels indicats.

Van aparèixer algunes qüestions que posteriorment serien tractades en el debat posterior amb l'alumnat, com per exemple com era possible que se sentissin més informats del que passava com de més lluny era la informació i el seu grau d'assabentament. Això es pot veure a les respostes a les qüestions 6 i 9, que resulten força curioses: un 60% aproximadament de l'alumnat es considera no gaire informat del que passa a la seva localitat, mentre que el mateix percentatge afirma estar molt assabentat del que passa al món.

Ens van interessar els motius de la credibilitat major que s'adjudicava a les notícies procedents de la televisió i els diaris, molt per sobre de la credibilitat que ofería la

informació de la ràdio (qüestió 1). Va ser tema de debat amb l'alumnat, com es veurà.

També ens va interessar la disparitat de criteris i d'avaluació que oferien els resultats a partir de les respostes referents a la credibilitat de la font d'informació (de nou, qüestió 1) enfront de l'origen de la notícia (qüestions 2, 3 i 4). Dit d'una altra manera: com és possible valorar negativament una font d'informació que no es fa servir, o potser no es fa servir perquè hi té una mancança de credibilitat?

I al fil del mateix tema: quins prejudicis o estereotips, tant positius com negatius estan presents en aquestes eleccions i com actuen a favor o en contra de cada un dels tres mitjans de comunicació analitzats.

Curiosament, a les qüestions 11-13 els resultats varen confirmar una confiança molt majoritària en la informació provinent de tots els mitjans de comunicació. Això no suposa un conflicte amb les respostes anteriors, ja que la confiança no depèn necessàriament de la recepció de la informació, sinó més aviat del sentiment que causa la seva possibilitat: s'espera que la informació que prové dels mitjans informatius sigui de fiar, uns més que altres, i clarament per sobre de la resta els telenotícies (un 90%).

Amb aquests resultats en la mà, vàrem dedicar l'hora lectiva següent (l'endemà) a comentar-los amb detall. Una alumna va fer les funcions de secretària prenent nota dels comentaris que varen sortir (Veure Annex 5).

D'aquesta experiència es deriven una sèrie de conclusions:

1. les notícies que incorporen imatges (televisió, en menor mida diaris) són més creïbles perquè signifiquen proves i testimonis. I això és una prova de confiança. De tota manera es considera que no hi ha prou certesa i ni justificació, donat que “la gent pot mentir fàcilment” (primer i quart blocs de preguntes).
2. Els sons són més manipulables que les imatges: un nou “tanto” a favor del sentit de la vista com a garant de la “veritat” i la credibilitat (primer bloc de preguntes). A més, ofereix més credibilitat el que es veu que el que se sent, imés si ha testimonis.
3. Els testimonis fan més creïbles les notícies (pregunta 10) per a la majoria, tot i que no hi ha una explicació suficient. Dóna la sensació que la presència del testimoni i el seu relat o la seva opinió se situen per sobre de l'informador.
4. La gran confiança en la televisió (últim bloc de notícies) es justifica per la presència d testimonis que confirmen la informació. A més, es va fer una votació i el resultat va ser aclaparador: sobre 23 alumnes (2 més que durant el qüestionari) 12 pensen que no es menteix, només 1 pensa el contrari i s'abstenen de votar 10 alumnes.